ცნობის ფურცელი

VI წ. ყოველ-დღიური გამოცემა **1901** ხუთშაბათი, 3 მაისი № 1454

გაზეთის ფასი: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ...ლებრივი სტრიქონი „პეტიტით" პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხეზე—5 კაპ.

...ის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის" და „ცნობის ფურცლის" რედაქციაში ...ს ქ., № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გამომც. ქართველთა ამხანაგო...კოისკში (ქვაშვეთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.

რედაქციის კანტორა იმყოფება ვანქის დიდ ქუჩაზე, მარტირუზოვის სახლში, № 27.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели"—„Моамбе". ტელეფონი № 372.

ტფილისის კერძო

სამკურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა.

...მღებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა უქმეების გარდა,

დილით:

. ი. წიწინაძე—კბილის სნეულებანი 8—...საათამდე.

...ხეილ ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და ...ობა ელექტრობით—9—10 ს.

. ა მუდიანი—ყურისა, ყელისა და ცხვირი— 11—12 საათამდე.

. ვ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი 10—12 საათამდე.

. ნ. შატილოვი—თვალისა 11—12 ს.

...ქიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე-ბავშვებისა 11—12 ს.

. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინა-—12—1 საათამდე.

. ლ. მარკევიჩი—სადოსტაქრო— 12½ საათამდე, სამშაბათობით 3—4 საათამდე.

. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და ...რდესი—1½—2 საათამდე.

საღამოთი:

. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი ...5—6 საათამდე.

. ა. ბელოგოლოვი.—შინაგანი (სტომაქის ...მეოთხობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლე-...—5—6 საათზე.

. მაღალაშვილი—კვირაობით—10—12 ს. ...სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

...ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კ.; ოპე-...ციები—მორიგებით. კრაოტი 4 მან. დღე ...დამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფა-...

...დრესი: კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი ...ანაშვილისა, № 21 (ვარანცოვის ძეგლის ...დაპირ). ტელეფონი № 274. (წლ.)

...მავალ გამოფენაზე **ბეჭდვითი საქმის პავილიონის** მომწყობი კომისსია იწვევს ...ათ, რომელთაც ჰსურთ გამოჰფინონ ნა-...მოები ხსენებულს პავილიონში, 20 ...სამდე გამოაცხადონ თავისი სურვილი ...ამასთანავე აღნიშნონ რამდენი ოთხ-...ხი არშინი დასჭირდებათ ექსპონატები-...ვის. ფასი ოთხ-კუთხი არშინისა 5 მ.—...მნამდე (ცენტრალურს დარბაზში). გან-...დებასთან ერთად უნდა წარმოდგენილ ...ეს ბე 3 მანათი ყოველ ოთხ-კუთხ ...ინში. ექსპონენტებად შეუძლიათ იყვნენ ...კასიის ა) პერიოდული გამოცემანი, ბ) ...ნების მაღაზიები და გამომცემლები, გ) ...მბები, ლიტოგრაფიები, ფოტოგრაფიები ...ხვა ამგვარ დაწესებულებანი, რომელთაც ...მირი აქვთ ბეჭდვით საქმესთან.

...განცხადებანი უნდა გამოიგზავნოს ტფი-...სში კომისიის მდივნის ი. მ. დოლუხა-...ვის სახელზე (განოვის ქ., № 17). პი-...პირ მოლაპარაკება მდივანთან შეიძლება ...ველ-დღე, საღამოს 5 საათიდან 6-მდე, ...და კვირა-უქმე დღეებისა. ტელეფო... № 678. ბეჭდვითი საქმის პავილი-...ში იქნება უფასო სამკითხველო და ...სის წარმომადგენელთათვის სამუშაო ...ახი. (3—უ.—2)

გამოცდილი

მიწის-მზომელი

...ღებს კერძო სამიწის-მზომელო სამუ-...ოებს. ადრესი მსურველთ შეუძლიანთ ...თხონ „ცნობის ფურცლის" რედაქცია-... (3—ნ.—2)

ტფილისის არტისტიულ საზოგადოების დარბაზში.

შაბათს, 5 მაისს 1901 წ.

გაიმართება **ქ. ე. გ. სარაჯიშვილის**

კონცერტი,

რომელშიაც მონაწილეობას მიიღებენ: ქ.ქ. გ. ი. მარტინოვისა და ტ. ი. ტერ-სტეფანოვისა; ბ.ბ. მ. ტ. ვასილიევი, ლ. კ. ლიუდვიგოვი, თავ. ი. ბარათაშვილი და ბ. ს. მგალობლიშვილი.

ბილეთები ისყიდება არტისტ. საზოგ. თეატრის კასსაში და კნ. ნ. ორბელიანთან (ალექსანდროვის ქ., № 6). (3—უ.—2)

მთავრობის განკარგულებანი

სამხედრო უწყებას:

ვოისკოვოი სტარშინა კიზლიარ-გრებენსკის პოლკისა ჭყონია დაინიშნა თერგის ყაზახთა ჯარის ცხენის მომშენებელ სტანიცის გამგედ.

სამოქალაქო უწყებას:

ტფილისის საპყრობილის ზედამხედველის თანაშემწის თანამდებობის ალმასრულებელს კოლეჟსკი რეგისტრატორს ჩიქოვანს ებოძა გუბერნსკი სეკრეტრობა.

ტფილისის საკანტროლო პალატის მოხელეს კოლეჟსკი სეკრეტარს კობალაძეს ებოძა ტიტულიარნი სოვეტნიკობა.

ქართლ-კახეთ-იმერეთის სინოდალურ კანტორის კანცელარიის მოხელეს ხახანაშვილს ებოძა კოლეჟსკი რეგისტრატორობა.

ტფილისის სატუსაღოს უმცროს ზედამხედველებს არიფ. ბერაძეს დაგერასიმერამიშვილს, სიღნაღისას-მჭედლიშვილსა და ტყავაძე ებოძათ სატუსაღოში უმწიკვლო სამსახურისათვის ვერცხლის მედლები წარწერით „საპყრობილეს დარაჯში უმწიკვლო სამსახურისათვის" გულზე სატარებლად.

ჩვენი ეკონომიური პროგრამის გამო.

I

საქართველოს ეკონომიური ხასიათი რთული და მრავალ-ფეროვანია. ჩვენში არა თუ ერთი ქალაქი განირჩევა მეორისაგან და ქალაქი, საზოგადოთ, სოფლისაგან, არამედ თვით სოფლებიც ხშირად განსხვავდებიან ერთი ერთმანეთისაგან. ეს მრავალ გვარიანი ხასიათი ჩვენის ეკონომიურის ცხოვრებისა შედეგია ჩვენის წარსულისა, ქართველი ხალხის ძველი ისტორიისა, როდესაც საქართველო იყოფებოდა სამეფოებად და სამთავროებად და როდესაც ამ სამეფოებს და სამთავროებს კარ-ჩაკეტილი ცხოვრების ხასიათი ჰქონდათ. ჩვენი წარსული ისტორიის დიდი ნაკლულევანება სწორედ იმაშია, რომ მე-XIX საუკუნემდე ვერ განხორციელდა პოლიტიკური, ეროვნული და ეკონომიური გაერთიანება საქართველოსი. ქართველ სამეფოების და სამთავროების განკერძოვებამ და ერთი-ერთმანეთთან ქიშპობამ დააუძლურა ჩვენი ეროვნული ძალღონე და დაგვაკარგვინა პოლიტიკური დამოუკიდებლობა. მხოლოდ—რა იყო მიზეზი ამ ჩვენის განხეთქილებისა და განკერძოებისა? ის, რომ ჩვენ ვერ დავარღვიეთ კარჩაკეტილი ეკონომიური ცხოვრება, ან კიდევ ის, რომ ჩვენ ვერ შევქმენით შემაერთებელი ეროვნული პოლიტიკური ძალა,—ამის გამოკვლევაში ჩვენ ამ ჟამად არ შევდივართ. პოლიტიკური ძალაა მიზეზი ეკონომიურის გაერთიანებისა, თუ ეკონომიური გაერთიანება ჰქმნის მთელს განუყოფელს პოლიტიკურს სისტემას,—ამ საკამათო კითხვას ჩვენ არ ვეხებით. ჩვენი ცდა იმაშია მხოლოდ, რომ, შეძლების დაგვარად, შევაგროვოთ ჩვენი დაფანტული ძალ-ღონე, შევაერთოთ სხვა-და-სხვა ნაწილი ჩვენის ერისა და ამ შეერთებით აღვადგინოთ ჩვენი ეროვნობა, ვინაიდან ჩვენს პირობებში მცხოვრებელ ხალხს ეროვნობა უნდა ჩაეთვალოს ერთად-ერთ წარმატების იარაღად. ჩვენ ვიცით, რომ საქართველოს გაერთიანებას ხელს შეუწყობს იმისი ეკონომიური საერთო კეთილდღეობა, მისი ნივთიერი გაერთიანება, ამისათვის საჭირ ოა განვმარტოთ იმ გვარი მიმართულება ჩვენის ეკონომიურის პროგრამისა, რომელიც ჩვენის გაერთიანების იარაღად შეიქნება. რასაკვირველია, ჩვენ ვერ გავსინჯავთ ამ საგანს იმის სიგანე-სივრცით, ვერ შევეხებით მას სრულის თავისუფლებით და გამბედაობით. ჩვენ მხოლოდ წინა წერილში დაყენებულ კითხვების გარკვევას შევუდგებით.

როგორც ზევით ვსთქვით, საქართველო იყო დაყოფილი პატარა სამეფოებად. ამ სამეფოებს ჰქონდათ განკერძოებული და განცალკევებული ეკონომიური ცხოვრება. შრომის განაწილება პატარა სამეფოს ფარგალს არ გადასცილდებოდა ხოლმე. ყველაფერი, რაც კი იყო საჭირო ცხოვრებისათვის—სანოვაგე-სურსათი, ტანსაცმელი, სამუშაო იარაღი და სხვ. ადგილობრივ მზადდებოდა. ჩვენ დროშიაც სხვა-და-სხვა საქართველოს კუთხეებში იმ გვარსავე მოვლენას შეხვდებით. სვანი, თუში, და ხევსური ეხლაც ამზადებს და აწარმოებს თითქმის ყველაფერს, რაც კი მას ესაჭიროება. მხოლოდ ჩვენი დროის ნიშან-წყალი სწორედ ამ განკერძოვების და განცალკევების დარღვევაშია, შრომის განაწილების გაფართოვებაში, ძველ სამეფო-სამთავროთა მიჯნების გაუქმებაში, ერთის სიტყვით, საქართველოს ნივთიერ გაერთიანებაში. ასე რომ ჩვენი ეკონომიურ პროგრამის დედა-აზრი—საქართველოს ეკონომიური გაერთიანება უნდა იყოს. და ამ გაძლიერება გაერთიანებისათვის საჭიროა მტკიცე მფარველობითი სისტემის (покровительственная система) გზას დავადგეთ. ჩვენს ვაჭრობას, მრეწველობას და მეურნეობას მფარველობა უნდა აღმოუჩინოთ, ვინაიდან ქართველ ხალხის კეთილდღეობისათვის აუცილებლად საჭიროა მისი ეკონომიურ მონობიდან განთავისუფლება.

ჩვენი გამზიდავი (вывозная) ვაჭრობა ძალიან სუსტია. კავკასიიდამ ყოველ წლივ 15—16 მილიონის საღირალი გადის რუსეთში და უცხოეთში, მაშინ როდესაც ჩვენში მოაქვთ 50 მილიონისა. ნავთი რომ გამოვრიცხოთ, ჩვენ ვყიდულობთ 50 მილ. საქონელს და ვყიდით მარტო 5 მილიონისას*). ამ 5 მილიონის გასასყიდ საქონელსაც სხვის ხელით ვასაღებთ. ჩვენს მწარმოებელს და მყიდველს შუაში უცხო ტომის შუამავალი უდგა. ყოველი შუამავალი ხომ მწარმოებლის და მყიდველის შუა ორთავე მხარისათვის მავნებელია. ხალხის ეკონომიური ევოლიუცია შუამავლების თან და თანი გაუქმებისაკენ მიმდინარეობს. სარგებლობა მწარმოებელს და მყიდველს უნდა რჩებოდეს და არა გარეშე პირებს, მხოლოდ სანამ ჩვენ ამ წერტილამდე მივაღწევთ, უცხო ტომის შუამავალთ (აგენტი-ვაჭარი) ადგილი უნდა დაუთმონ ქართველ ვაჭრებს, რადგან ფული—ეს მძლავრი თანამედროვე ცხოვრების ფაქტორი, ჩვენშივე დატრიალდება. ასე რომ პირველი მუხლი ჩვენის პროგრამისა მფარველობითი სისტემის შემოღებაა ქართველ ვაჭრების გასამრავლებლად და გასამაგრებლად. ამ მიზნის მისაღწევად საჭირო სავაჭრო სინდიკატების და ამხანაგობების დაარსება, ვინაიდან ამ სახით შეიძლება პატარა თანხებიდან შესდგეს დიდი სავაჭრო კაპიტალი. ჩვენი საზოგადო ეკონომიური მონობა იმაში მდგომარეობს, რომ მიუხედავად ჩვენი ბუნების სიმდიდრისა, ჩვენ ვერ ვაწარმოვებთ ამ სიმდიდრეს და ის საქონელი, რომელიც ჩვენშიაც შემუშავდებოდა, რუსეთიდან და საზღვარ-გარეთიდან მოგვაქვს. მარტო თამბაქო შემოდის ჩვენში 2 მილიონისა. ჩვენ სამჯერ მეტს ვყიდულობთ, ვიდრე ვყიდით *) და, საუბედუროდ, ის შემოგვაქვს, რაც ჩვენშიაც კარგად შემუშავდებოდა: ჩითი, მიტკალი, ძაფი, რკინეულობა, თუჯი, სამუშაო იარაღი, შაქარი და სხვა და სხვა. ყველა ამ საქონლის სასყიდლად ჩვენი მყიდველი ღირებულობის ორ ფასს იხდის. და სანამ ჩვენი ამგვარი დამოკიდებულობა არ გაუქმდება, ჩვენ წელში ვერ გავმაგრდებით და მუდმივი უცხოელების სასარგებლოდ ხარჯის მძლეველნი ვიქნებით. აი სწორედ ამ მოსაზრებიდან გამომდინარეობს მეორე მუხლი ჩვენის პროგრამისა—საჭიროება ნაციონალურ მრეწველობის წარმატებისა.

არჩილ ჯორჯაძე

(დასასრული იქნება)

*) „მოამბე", 1894 წ., ნ. ნიკოლაძე.

*) ibid.

დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან")

1 მაისი.

პეტერბურგი. 1 მაისს, მარსის მოედანზე, ხელმწიფე იმპერატორმა და დედოფლებმა დაათვალიერეს ჯარები.

გროდნო. ცეცხლმა გაანადგურა ბრესტში 14 უბანი; დაიწვა 653 სახლი და 190 დუქანი; დაზარალებულია 20 ათას კაცამდე; ზარალი 7 მილიონ მანეთამდეა.

ვიქტორია (ინგლისის კოლუმბიაშია). აქ მოვიდა მანჯურიის რკინის გზის დირექტორი ბროსტელმანი, რომელიც ჩიკაგოში მიემგზავრება. მას განზრახვა აქვს მოელაპარაკოს იქაურ კაპიტალისტებს ახალ საზღვაო გემების მიმოსვლის გახსნის შესახებ ატლანტიის ოკეანეზე.

პეკინი. ჩინეთის წარმომადგენელთა წინადადებანი, რომელნიც უკვე იყვნენ გამოქვეყნებულნი, მიემატებიან ჩინეთის პასუხს უცხოელთა ნოტაზე. თავის პასუხში ჩინეთის მთავრობა გაკვირვებას აცხადებს იმის გამო, რომ უცხოელნი მეტად დიდ საზღაურს თხოულობენ და აღნიშნავს ჩინეთის საფინასო გაჭირვებას. ჩინეთი თხოულობს საზღაურის შემცირებას და ბაჟის მომატების ნებას.

მოსკოვი. მიწად-მომქმედების მინისტრის დასწრებით, გაიხსნა მე-37 სააუქციონო გამოფენა საქონლისა, ცხენებისა, ძროხებისა, ფრინველებისა, მეფუტკრეობისა და მერძევეობისა.

სამარა. 30 აპრილს, შუადღის 12 საათზე, ცეცხლი გაჩნდა სამარის ერთ უბანში, რომელშიაც წყალი სდგას; მიუხედავად ამისა უბანი გადაიწვა. ზარალი $1^1/_2$ მილიონ მანათამდეა; უბანში დაიწვა ბაბერმანის წისქვილი, ხორბალი და ფქვილი, რომელიც შიგ იყო; წისქვილის პატრონის ზარალი 600 ათას მანათამდე ადის. მცხოვრებთაგან ბევრი დაიწვა და წყალშიაც დაიხრჩო.

პეკინი. ჩინეთის რწმუნებულნი ამზადებენ მოხსენებას, რომელშიაც ურჩევენ იმპერატორს საზღაური გაანაწილოს და ყოველ წელს, 30 წლის განმავლობაში, თხუთმეტთხუთმეტი მილიონი ტაელი უხადოს უცხოელთ. ამ გადასახადისათვის უნდა გადაიდოს მარილის ბაჟი—10 მილ. ტაელი და 3 მილიონი ლიკინიდან (შინაური ბაჟი). ხოლო რადგანაც სახელმწიფოს შემოსავალი მოაკლდება, რწმუნებულნი ურჩევენ უცხოეთიდან შემოტანილ საქონელზე ბაჟის მომატებას.

მადრიდი. მინისტრების საბჭოში გადასწყვიტეს კონსტიტუციონალური გარანტიები აღადგინონ.

ბარსელონა. სამხედრო წეს-რიგი მოსპეს.

შანჰაი. მანდარინებს ცნობა მოუვიდათ, რომ იმპერატორის სახლობას განზრახვა აქვს მოვამალი თვის პირველ ნახევარშივე ხუნანში, ხაიენფუში, გადასახლდეს.

ლონდონი. გამოცხადებულ საპარლამენტო დოკუმენტებიდან სჩანს, რომ 1900 წლის თიბათვიდან ვიდრე 1901 წლის იანვრამდე სამხრეთ-აფრიკაში სულ 634 შენობა დაუწვავთ.

პეკინი. სახელმწიფოების წარმომადგენლებმა 28 აპრილს ნოტა მიიღეს ჩინეთის რწმუნებულებისაგან; ნოტაში ჩინეთის რწმუნებულები თანხმობას აცხადებენ გარდაუხადონ სახელმწიფოებს 450 მილიონი ტაელი საზღაურად და წინადადებას იძლევიან, რომ ამ თანხას ჩინეთი 30 წლის განმავლობაში გადაიხდის ყოველ წელიწადს 15 მილიონ ტაელს, დაწყებული 1902 წლის ივლისიდან.

სოფია. აქ მყოფ რუსის სამხედრო ატაშეს ლეონტიევს უმაღლესი ორდენი ებოძა.

(საღამოს დეპეშები იხილე მე-4 გვერდზე.)

ჟურნალ-გაზეთებიდან

✡ გაზ. «პარი ნუველ»-ის ცნობით, ბრიუსელში ამ ჟამად დაუარსებიათ «ბელგიის საზოგადოება ადამიანის უფლებათა დასაცველად». ეს საზოგადოება ყველა პოლიტიკურ დასებისა და სარწმუნოების გარეშე სდგას. ამ საზოგადოებას საგნად აქვს ებრძოლოს, როგორც თითონ ბელგიაში, ისე საზღვარ-გარედაც ყოველ უსამართლობას, ცალკ-ცალკე პირების და მთელი ერთვნების უფლებათა დარღვევას, დაიცვას ახალი ცივილიზაციის საფუძვლები, რომლებიც გამოთქმულია 1789 წლის დეკლარაციაში. ამ საზოგადოებას განზრახვა აქვს იმოქმედოს მხოლოდ კრებებისა, გაზეთების და პეტიციების საშუალებით. როცა საჭირო იქნება, საზოგადოება მთავრობის წარმომადგენლებსაც მიჰმართავს თხოვნით.

✡ 20 აპრილს ცნობილმა ინგლისელმა ლიბერალმა მოღვაწემ ასკვიტმა მერილებონის ასოციაციის კრებაზე დიდი პოლიტიკური სიტყვა წარმოსთქვა. ამ სიტყვამ საყოველთაო ყურადღება მიიქცია.

«ინგლისის ისტორიაში,—სთქვა ასკვიტმა,—არასოდეს არა ყოფილა ესე საჭირო მხნე და გაბედული ოპოზიცია, როგორც ამ ჟამად. ამ უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში ამ ოპოზიციას არ შეეძლო მოქმედება, რადგანაც ლიბერალებში უთანხმოება ჰსუფევდა, მაგრამ ეხლა ეს უთანხმოება გაჰქრა (ტაშის ცემა). შემიძლიან დაგარწმუნოთ, რომ ამ ჟამად ვესტმინსტერის სასახლეში არსებობს გაბედული და შეთანხმებული ოპოზიცია. პირველად ჩვენ უნდა ვეცადოთ, რომ თავი დავიხსნათ მთავრობის უმეტესობისაგან—130 ხმისაგან. ვფიქრობ, რომ ეს მალე მოხდება (ტაშის ცემა). გამოჩნდებიან ისეთი კაცებიც, რომლებიც კონსერვატორების ადგილს დაიჭერენ».

ასკვიტის წინადადებით, კრებამ შემდეგი რეზოლიუცია დაადგინა:

«კრება ჰფიქრობს, რომ ეხლანდელი მთავრობა არაა ღირსი ინგლისის ერის ნდობისა, და ყაირათისა და საჭირო რეფორმების ინტერესების სასარგებლოდ სასურველია, რომ ქვეყნის მართვა-გამგეობა ხელ მეორედ ლიბერალურ დასის ხელში გადავიდეს».

✡ 22 აპრილს ირლანდიელების მეთაურმა ჯონ რედმონდმა ირლანდიელი-ნაციონალისტების კრებაზე არკლოუში სიტყვა წარმოსთქვა. რედმონდმა განაცხადა, რომ ინგლისის მთავრობა ყოველნაირად ცდილობდა ირლანდიის დაემშვიდებინა, მაგრამ ამ მეცადინეობამ სრულებით ფუჭად ჩაიარა და ირლანდიელების მხნეობა უსათუოდ ჰომრულის (ირლანდიის ცალკე პარლამენტი) გამარჯვებით დაგვირგვინდება.

«ინგლისის ერი,—სთქვა რედმონდმა,—ჰხედავს, რომ მისი პარლამენტი ვერ იმოქმედებს რიგიანად და სწრაფად, თუ ირლანდიას საკუთარი პარლამენტი არ მიეცემა. რაც შეეხება ირლანდიის ეხლანდელ ადმინისტრაციას, უნდა ვსთქვათ, რომ ამაზე უარესი ადმინისტრაცია ირლანდიაში არასოდეს არა ყოფილა. ირლანდიის საქმეების ეხლანდელმა მინისტრმა ჯორჯ უინდგემმა ნამცეცადაც არ გაამართლა ჩვენი იმედი; ის ირლანდიის ერისა და ირლანდიის უფლების შეურიგებელი და დაუძინებელი მტერი განოდგა».

შემდეგ რედმონდმა ილაპარაკა ირლანდიელთა დასის მდგომარეობაზე პარლამენტში. მან სთქვა:

«აქამდე ირლანდიელები მარტოდ მარტო იბრძოდნენ მთავრობის წინააღმდეგ, მით მაინც ყველა ჰხედავს, რომ მათ სწრაფად შეარყიეს მთავრობის მდგომარეობა. თუ ირლანდიელებს ინგლისის ლიბერალებიც მხარს მისცემენ, მაშინ რამდენიმე თვის შემდეგ კონსერვატორების სამინისტრო დამხობილ იქნება. მე ძალიან გამახარა ასკვიტის ბოლონდელმა სიტყვამ. ასკვიტმა სთქვა, რომ ამას იქით ლიბერალების ოპოზიცია უფრო გაბედული იქნებაო. თუ ეს გამართლდა, მაშინ მთავრობა მალე დაეცემა».

✡ რუსულ გაზეთს «ნოვოსტი»-ს სწერენ ლონდონიდან: «ინგლისის მეფეს პარლამენტის დათხოვნა სწადიან. ინგლისის მინისტრებ შუა უთანხმოება ჰსუფევს».

✡ ბოტასა და კიტჩენერს შუა ახლა წინად გამართულ მოლაპარაკების თაობაზე კაპის ერთი გაზეთი ამბობს:

«ცხადია ბურებს უნდათ ისეთი პირობებით შეჰკრან ზავი, რომლებიც შემდეგში არ დაუშლიან იმათ სამხედრო მოქმედების განახლებას.»

ამ სამხრეთ-აფრიკის გაზეთის მოსაზრება სრულიად ეთანხმება იმ ცნობებს, რომლებიც «ნაციონალ ცეიტუნგს» კრიუგერის მახლობელი პირებისაგან მიუღია. ამ გაზეთის ცნობით, ბურების არც ერთი სარდალი არ დასთანხმდება, რომ ზავი ბურების მთელის ერის სახელით შეჰკრას და რაიმე მოვალეობა იკისროს. ბურების მომავალი თაობა არ უნდა იყოს შეფერხებული მისი მამების მიერ ნაკისრი პირობით. ამნაირად, ინგლისელებმა თუნდა რომ დაიმორჩილონ ყველა ის ბურები, რომლებიც ეხლა ბოტასა, დევეტისა და დელარეის ბაირაღ ქვეშ იბრძვიან, მაინც დარწმუნებულები უნდა იყვნენ, რომ ეხლანდელი მშვიდობიანი ბურების შვილები მომავალში უსათუოდ გაიმეორებენ 1899—1901 წ.წ. ბრძოლას.

✡ სამხრეთ-აფრიკის ომის ველიდან მოსული წერილები, რომლებიც უცხოეთის გაზეთებში იბეჭდებიან, რამდენადმე გვიხსნიან იმ გარემოებას, თუ რათა ცდილობს ასე მედგრად ლორდი კიტჩენერი, რომ ბურები ზავზე დაიყოლიოს:

«ინგლისის ჯარების მთავარ-სარდალმა უკვე მიჰმართა ქ-ბნ ჟუბერისა, ბოტას და ტრანსვაალის პრეზიდენტად ნამყოფ პრეტორიუსის შუამავლობას. ინგლისელები იმასაც კი არწმუნებდნენ, რომ პრეტორიუსმა ფიცი მიიღო ინგლისის ქვეშევრდობაზეო. მაგრამ აი რას იუწყება ამის შესახებ ერთი თავის თვალით მნახველთაგანი: კიტჩენერმა პრეზიდენტად ნამყოფი პრეტორიუსი პრეტორიაში მოაყვანინა და ძალა დატანა, რომ გენერალ ბოტასთან წასულიყო ზავზე მოსალაპარაკებლად. მივედი ბოტასთან,—ამბობდა მერე თითონ პრეტორიუსი,—და ისეთი ამბავი ვნახე, რომელიც მანამდე მე არა მჯეროდა. ჩემ დღეში ვერ წარმოვიდგენდი, რომ ტრანსვაალსა და ორანჟეს რესპუბლიკას ამდენი მეომარის გამოყვანა შესძლებოდათ. და ყველა ეს მეომრები აღსავსე არიან მამაცობით, დამორჩილება ხომ ფიქრადაც არავის მოსდის. როცა კიტჩენერის წინადადება გადავეცი, ბოტამ შემდეგი პასუხი მომცა: «გადაეცით კიტჩენერს, რომ სამხედრო სურსათი 10 წელიწადს მაინც მეყოფა; საჭმელ-სასმლის სამზადისიც ჭარბადა მაქვს. როცა ეს სამზადისი გამომელევა, მაშინ დავიჭერ იმ მატარებლებს, რომლებსაც ჩემთვის საჭირო სურსათი მოექონებათ. უთხარით ეგრეთვე კიტჩენერს: თქვენა ხართ ბედნიერი მფლობელი იმ ქალაქებისა და სოფლებისა, რომლებიც რკინის გზის ახლო მდებარეობენ. მე მხოლოდ იმიტომ განვებებ მატარებლებს, რომ თქვენ შეიძლოთ ჩვენი ბურების კვება. ამიტომაც მატარებლებიდან მე მხოლოდ ის მიმაქვს, რაც ჩემთვის საჭიროა. დასასრულ, გადაეცით კიტჩენერს, რომ ის მე ცოცხალს ხელში ვერ ჩამიგდებს»

✡ «ნოვოსტი»-ს სწერენ ლონდონიდან: «ბურების ბანაკში 2000 ჰოლანდიელი, გერმანელი და ფრანგი ვოლონტიორი მივიდა.

ინგლისური ოფიციალურის სტატისტიკის ცნობით, სამხრეთ-აფრიკაში აპრილის განმავლობაში ბურებს სულ 3,233 ინგლისელი კაცი მოუკლავთ, დაუჭრიათ და ტყვედ წაუყვანიათ».

✡ საფრანგეთში, მონსო-ლეს-მინში იქაური მთა-მადნის მუშები დიდხანს იყვნენ გაფიცულნი. როგორც ეხლა გაზეთები იუწყებიან, ეს გაფიცვა, ეტყობა, სამუდამოდ გათავდა. მადნის პატრონები დასთანხმდნენ დღიურს მუშებს და მოზარდ ყმაწვილებს ქირა მოუმატონ და ამის შემდეგ გაფიცული მუშების კომიტეტმა დაადგინა, რომ ყველამ მუშაობა დაიწყონ. რადგანაც მონსო-ლე-მინის მუშები საყოველთაო გაფიცვის ყველაზე ერთგული მომხრეები იყვნენ, ამიტომ ეხლა აღარავითარი იმედი აღარ დარჩა, რომ ეს გაფიცვა მოხდესო.

✡ «ბერლინერ ტაგებლატ» ასე ახასიათებს პრუსიის ახალ მინისტრებს:

«ვაჭრობის ახალი მინისტრი მელლერი, როგორც იმას თითონაც არა ერთხელ განუცხადებია, სრულიად შეუძლებლად სთვლის იმ ორკეც ტარიფს, რომლის დაწესებასაც აგრარიები თხოულობენ. ის იმ აზრისაა, რომ ზოგიერთ ნაწარმოებისათვის, მაგალითად, ხორბლეულობისათვის, საქონლისათვის და ხორცისათვის მინიმალური ტარიფი დაწესდესო და ყოველ შემთხვევაში მას საჭიროდ მიაჩნია, რომ ჭვავზე უფრო ნაკლები ტარიფი დაწესდეს, სანამ პურზე. რაც შეეხება ფინანსების ახალ მინისტრს რეინბაბენს, უნდა ვსთქვათ, რომ ის ეკუთვნის ეგრედ წოდებულს «მიქელის შაგირდებს». ის, ალბად, თავის წინამოადგილის პოლიტიკას განაგრძობს და ძნელი მოსალოდნელია, რომ მან რაიმე რეფორმები მოახდინოს».

✡ «პარი ნუველ»-ი არწმუნებს, ვითომ, როცა სპარსეთის შაჰმა მოლაპარაკება გამართა იმ სესხზედ, რომლის აღებაც მას რუსეთში უნდოდა, იმ დროს სპარსეთის ვაჭრებმა და მოლებმა შაჰს თხოვნა მიართვესო. ამ თხოვნაში ისინი პროტესტს აცხადებდნენ წინააღმდეგ განზრახულის სესხისა და ურჩევდნენ, რომ შაჰმა ფული სხვა რომელიმე სპარსეთის ნამდვილი მეგობარ სახელმწიფოსაგან ისესხოს.

✡ «ტაიმს»-ის შანხაელი კორესპონდენტი იუწყება: «ჩინეთმა შეატყობინა სახელმწიფოების წარმომადგენლებს, რომ მანჯურიაში ვაჭრობის ნება ყველა სახელმწიფოებს ექნებაო. იაპონია და ინგლისი სრულიად დაკმაყოფილდნენ ამისთანა განცხადებით. ამერიკა თხოულობს, რომ ყველა უცხოელებს მთელს ჩინეთში თავისუფლად შეეძლოთ ვაჭრობა. მიშობენ მხოლოდ, რომ რუსეთი წინააღმდეგი არ გახდეს და სხვა სახელმწიფოებს მანჯურიაში ვაჭრობა არ დაუშალოს.

✡ ამ დღეებში ბერლინში კარგი ამბები მოსულა პეკინიდან. «დეილი ნიუს»-ის კორესპონდენტის სიტყვით, რადგანაც საქმეთა ვითარება ჩინეთში გაუმჯობესდა, გრაფ ვალდერზეეს ზრახვა აქვს ივნისის ნახევარში ევროპაში [illegible] რუნდესო. [illegible] გემ «გერმ[illegible] უკვე მზადებას შეუდგნენ. არავინ იცის, რისთვის არ უნდა გრაფ ვალდერზეეს [illegible] წასვლამდე პეკინში დარჩეს,—ავად არის, [illegible] რი ჰქავა ჰგნებს, თუ მას მოჰბეზრდა მთავა[illegible] რდლის როლის თამაშობა, ისეთი მთავარ[illegible] დლის, რომელსაც ჯარიც არა ჰყავს? [illegible] შემთხვევაში ეს ცნობა ამტკიცებს, რომ [illegible] თის შფოთს ბოლო ედება და რომ ახალი [illegible] შქრება ჩინელების დასასჯელად აღარ გა[illegible] თება».

ახალი ამბავი

◆ სამშაბათს, 1 მაისს, ტფილ[illegible] გუბერნიის თავად-აზნაურთა საგანგებო [illegible] ბამ განაგრძო თავად-აზნაურთა მამუ[illegible] გამგეობისათვის სახელმძღვანელოდ შ[illegible] შავებულ წესდების განხილვა. როგორც [illegible] ნიშნეთ, 30 აპრილის სხდომაზე საბოლო[illegible] ვერ გამოირკვა საკითხი—მამულის გა[illegible] ობას დაენიშნოს შრომისათვის ჯილ[illegible] თუ არა. ამ საგანზე აღძრულმა კამათმ[illegible] საღამოსაც თითქმის ღამის 12 საათ[illegible] გასტანა. ერთი რიგი ორატორებისა [illegible] როდ სცნობდა დაენიშნოდა გამგეობას [illegible] მაგირი, რათა მათი მოქმედება უფრო ყოფიერი ყოფილიყო. ზოგნი კი იმას ტკიცებდნენ, რომ ჯერ-ჯერობით არ [illegible] საჭირო ფული გამგეთა ჯეროვან დასა[illegible] ყოფილებლად; ხოლო მცირე სასყიდე[illegible] მაგ. 300 მან., მათთვის არაფერს არ [illegible] შნავს იმ ზნეობრივს ვალდებულებას[illegible] შედარებით, რომელიც მათ ექმნებათ [illegible] ვად-აზნაურთა წინაშე მამულის მარ[illegible] გამგეობის საქმეშიო. ამიტომ გადაი[illegible] საჭირო თანხა გამგეობის განკარგუ[illegible] ბაში; გამგეობას მაშინ შეეძლება ან თ[illegible] წრიდან გამოირჩიოს ვინმე ისეთი პ[illegible] რომელიც მთელს თავის დროს მამუ[illegible] მოვლას მოანდომებს და ამისათვის გ[illegible] დებული ჯამაგირი მიეცემა, ან და [illegible] წვეულ იქნეს ვინმე გარეშე, რომელიც [illegible] ნიშნულ ჯამაგირით იმსახურებს და მ[illegible] ყვანს ხოლმე სისრულეში გამგეობის [illegible] გენილებათ. კრებამ ხმის უმეტესობით და[illegible] გინა: გამგეობის წევრნი მართავენ მამუ[illegible] უსასყიდლოდ; ამასთანავე გადაიდებულ[illegible] ნება მის განკარგულებაში საჭირო თ[illegible] დასაჯილდოებლად ან თავის წრიდან გამ[illegible] ჩეულ იმ პირისა, რომელიც მიიღებს თ[illegible] მამულის მოვლას, ან და მოწვეულ გარ[illegible] პირისა. შემდეგ შეუდგნენ წესდების [illegible] მუხლის განხილვას; ამ მუხლში დაწვრი[illegible] ბით აღნუსხულია გამგეობის სახელმძღ[illegible] ლო ვალდებულებანი მამულის მართვა[illegible] გეობის საქმეში. ამ მუხლის განხილვის[illegible] მო გამოწვეულ კამათის დროს თ. ი. ანდრონიკაშვილმა განაცხადა: შეუძ[illegible] ლია საზოგადო კრებაზე აგეთი პროექ[illegible] განხილვა, რადგანაც ყოველივეს გათვა[illegible] ნება წინდაწინ მოუხერხებელია. პროე[illegible] თითოეულს სიტყვას, წინადადებას გარკ[illegible] ლად აწონ-დაწონვა უნდა და ეს კი [illegible] ძლებელია. ამიტომ საჭიროა გადაეცეს წესდება კომისიას, რომელიც დაწვრი[illegible] ბით განიხილავს მას და მერე წარმოგ[illegible] გენს განსახილველად. თავმჯდომარემ შ[illegible] ლებლად დაინახა თავ. ანდრონიკაშვი[illegible] წინადადების მიღება, რადგან წესდების [illegible] ხევარი კრებისაგან უკვე განხილული დ[illegible] მტკიცებული იყო. კრებამ გარდასწყვიტა [illegible] ლოდ ეს უმთავრესი მუხლი გარდაეცე[illegible] მისიას განსახილველად. კრება გადა[illegible] ოთხშაბათს, საღამოს 7 საათისათვის.

◆ კავკასიის საექიმო საზოგადოებ[illegible] მისიას გადაუწყვეტია გადასთარგმნოს ა[illegible] ლობრივ ენებზე (ქართულს, სომხურ[illegible] თათრულზე) პიროგოვის ექიმთა საზოგა[illegible] ბის ადვილად გასაგებ ენით დაწერილ ბ[illegible] შურები. უკვე გადმოუთარგმნიათ ბრო[illegible] რები—ქუნთრუშაზე, ყვავილზე და ს[illegible]

...ე. კომისია სთხოვს ექიმთა საზოგა-...ს საჭირო ფულებს ამ ბროშურების ...ცემისათვის.

„პრავიტ. ვესტნიკ“-ში დაბეჭდილია ...გი უმაღლესი ბრძანება: „ქუთაისის სამ-...ო გუბერნატორს გენერალ-მაიორს ...ლმანს ყოვლად უმოწყალესად ვით-...ახლანდელ თანამდებობიდან და ენიშ-...მას ვარშავის სამხედრო შტაბის უფ-...ე და ამასთანავე უბოძებთ გენერალ-...ენანტობას“.

25 აპრილს, მის უდიდებულესობას ...წიფე იმპერატორს წარუდგა კავალე-... მე-5 დივიზიის უფროსი თავ. ერის-... („პრავიტ. ვესტნ.).

შინაგან საქმეთა სამინისტროს და-...ის განყოფილებას მისვლია კახელ ...ხეთა შუამდგომლობა ვენახების სა-...ერთო დამზღვევ საზოგადოების და-...ის შესახებ.

ლეიპციგში ამ მოკლე ხანში გამოსუ-...გამომცემელია დუნკერისა და გუმბოლ-... ფირმა) გოტფრიდ მერცბახერის ორ-...ანი თხზულება კავკასიაზე, შემდეგის ...ურით: „Aus den Hochregionen des ...asus“. წიგნში ბევრი სურათები და ...ია. მერცბახერს თვითონ უმოგზაურნია ...იის მთებში და შეუკრებნია ბევრი ...ერესო მასალა. იგი დაწვრილებით ...ებს იძლევა კავკასიის მთების გეოლო-..., ეტნოგრაფიისა, ჰავისა, მცენარეე-... და ცხოველების შესახებ. ავტორი ეხე-...ლია იმ ხალხებს, რომელიც აქ სცხო-...ს და დაწვრილებით აწერილი აქვს მა-...ნე-ჩვეულება ხასიათი. ილლიუსტრაცი-... გეოგრაფიული რუკები ხელოვნუ-...არის დამზადებული.

პეტერბურგის სასოფლო-სამეურნეო ...ადოება ატყობინებს კავკასიის სა-...ნეო-სამრეწველო გამოფენის კომისარს ... ი. ანდრონიკაშვილს, რომ კავკასიის ...ენაზე კავკასიის სოფლის მეურნეთ ...ნეობისა და საოჯახო მრეწველობის ...თესო ნაწარმოების წარმოდგენისათვის ...რად აღნიშნულ საზოგადოებისაგან ...ნულია სამი ვერცხლისა და 6 ბრინ-... მედლები და 12 ქების ფურცელი.

კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუ-...ის თანამდებობის აღმასრულებელს კა-...ს სამეურნეო გამოფენის მე-XV გან-...ლების გამგედ დაუნიშნავს ტფილისის ...ნიის სასწავლებელთა დირექტორი ...ოვეტ. დიმიტრიევი, ხოლო მის თა-...წეებად ტფილისის სახალხო სკოლე-...ინსპექტორი და ტფილისის საქალაქო ...ის ინსპექტორი ბ-ნი სემენოვი.

ტფილისის ქალაქის თავი შუამდგომლობს ...რნატორის წინაშე, რათა შემოღებულ ...ს ქალაქის საყასბოზე საკლავ საქო-... სავალდებულო დაზღვევა, რისთვისაც ...ო იქნება საკლავ საქონელზე განსა-...ებულის გადასახადის შემოღება.

ტფილისში არსებულ ხორცის კრი-... გამო ქალაქის თავი იწვევს დღეისთ-...ომისიას ხსენებულ კრიზისის მიზეზ-...შესასწავლად. კრებას დაესწრება აგრე-...ამზეითალო ნაწილის გამგე რემერი და ...ერნიო ბეითალი სინიავსკი.

ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის უფ-...ს თანამდებობის დროებით აღმასრუ-...ად, გარდაცვალებულ სემიონოვის მა-... დაინიშნა ბ. დიზლოვი, ტფილისის ...ა-ტელეგრაფის ოლქის განსაკუთრე-...მინ უობილობათა მოხელე.

...დღეს, 3 მაისს, ტფილისის ოლქის ...რთლოს სისხლის სამართლის განყო-...ებაში დანიშნულია განსახილველად ...გი საქმეები: იორდანე კურტანიძისა, ...ლსაც თვით-ნებობა ჰბრალდება; ნიკო-...ზ პრიხენკოსი, რომელსაც ნინო ლა-... შეურაცხების მიყენება ჰბრალდება: ...რევაზ ყარალაშვილისა და ვასილ ...შვილისა, რომელთაც ივანოვის გა-... ჰბრალდებათ და სხვანი.

✦ გუშინ ჩვენ მოყვანილი გვქონდა კონ-დუქტორების ბრიგადის უფროსის ვითომდა მოკვლის განზრახვის ამბავი. ხსენებულმა უფროსმა ფსიოლოვმა განუცხადა პოლი-ციას ეჭვი სამ კანდუქტორზე. პოლიციამ მაშინვე სამივე დაიჭირა, მაგრამ მათ არა-ფერი იცოდნენ ამ ამბისა.

✦ ქუთაისის მეაბრეშუმეთა საზოგადოება და გორის მემამულეთა სინდიკატი შუა-მდგომლობენ, რათა მათ ნება მიეცეთ უკანტროლოდ ჰყიდონ აბრეშუმის თესლი.

✦ მანგლისიდან გვწერენ: „თითქმის ყო-ველ წელიწადს აგროვებდნენ მანგლისში ფულს ჩვენს ვაჭრებში. აი ეს წყალი უნდა გამოვიყვანოთო, აი ეს ფანრები უნდა მოვუმატოთო და სხვა. მაგრამ განვლო მას აქეთ რამდენიმე წელმა და ჩვენ მათი ვერც გამოყვანილი წყალი ვნახეთ და ვერც ფან-რები. ნეტავ, თქვენის კარგა ყოფნით, არ დაეკლოთ, რაც გვქონდა, თორემ მომატებას ვინლა სჩივოდა. დღეს ბაზარში თავიდან ბოლომდის ერთი ფანარიც არა დგას; თუმცა იქ ყველა ვაჭრებს ფანრები დუქნის წინ უკიდიათ ზაფხულობით სამი ან ოთხი თვე, მინამ დუქნებს დაჰკეტავდნენ, მერე აქრობენ და შინ შეაქვთ. დუქნების დაკე-ტის შემდეგ ველარ გაივლით ბაზარში სი-ბნელის გამო.

✦ გამგეობის განკარგულებით, თანახმად ბ. რობის თხოვნისა, დაინიშნა კომისია, რომელმაც სულ მოკლე ხანში უნდა დაა-თვალიეროს ვარდისუბნის ტრამვაის ახლად გაყვანილი ლიანდაგი.

✦ ამ დღეებში ცხენის რკინის გზის თვალყურის მგდებელ კომისიის თავმჯდო-მარემ ბ. სულხანიშვილმა მისწერა უსახე-ლო საზოგადოების წარმომადგენელს, რომ რადგანაც კომისიამ უბედურების ასაცი-ლებლად საჭიროდ დაინახა ცხენის რკინის გზის ვაგონების კიბეებზე აღკრძალულ იქ-მნეს ხალხის დგომა და აგრეთვე ვაგონში საკმაო რიცხვის მეტი ხალხის მიღებაო, ამი-ტომ საჭიროა ამ დადგენილების სისრულე-ში მოსაყვანად განცხადება გააკრან ვაგო-ნებშიო

✦ ტფ. ცხენის რკინის გზის თვალ-ყუ-რის მგდებელ ქალაქის საბჭოს კომისიის თავმჯდომარემ ბ. სულხანიშვილმა შეატყო-ბინა ქალაქის გამგეობას, რომ დაკავებულ იქმნას ის 205 მან. უსახელო საზოგადოე-ბის ბედან, რომელიც შეეწერა ამ საზოგა-დოებას ჯარიმად სხვა და სხვა უწესოები-სათვის რკინის გზაზე.

✦ რადგანაც, ქალაქის ხარჯთ-აღრიც-ხვით, ალექსანდრეს ბაღში დამკვრელ ორ-კესტრისათვის გადადებულია მხოლოდ 400 მ., რაც სრულებით საკმარისი არ არის ამ საქმისათვის, რადგან ორკესტრმა 8 თვის განმავლობაში კვირაში ორჯელ უნდა და-უკრას, ამიტომ ქალაქის გამგეობამ გადას-წყვიტა მოიწვიოს ორკესტრი მაისში, ივ-ნისში, ივლისში და აგვისტოში კვირაში ორჯელ და დანარჩენ 3 თვეში კვირაში ერთხელ.

✦ მარტყოფის ქუჩის სახლის მეპატრო-ნენი სთხოვენ ტფილისის ქალაქის გამგეო-ბას, რათა მან იზრუნოს ხსენებულ ქუჩის განათებაზე.

✦ მიწად-მოქმედების სამინისტროს გა-მოუგზავნია ამიერ კავკასიაში იხთიოლოგი მტკვრის შესართავში თევზაობის მდგომა-რეობის შესასწავლად

✦ თევზაობის ახალ წესდების პროექტით, სხვათა შორის უნდა აღიკრძალოს 1) თე-ვზის ჭერა და გაყიდვა კვირა-უქმე დღე-ებში, 2) თევზის ჭერა მდინარეების და რუე-ბის შესართავებში, 3) ასაფეთქებელ და შხა-მიან ნივთიერებათა ხმარება თევზის ჭერის დროს, 4) მდინარეების ხანგრძლივი შეგუ-ბება და სხვა. გარდა ამისა წესდების პრო-ექტში აღნიშნულია მინიმალური სიდიდე დასაჭერ თევზისა. რადგანაც შემოდგო-მამდე ვერ შეადგენენ წესდების საბოლოო რედაქციას, ამიტომ ამ ზაფხულს იგი ძა-ლაში ვერ შევაო.

✦ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საე-ქიმო დეპარტამენტში აღძრულია კითხვა ფერშლობის რეფორმის შესახებ. საექიმო დეპარტამენტს განზრახვა აქვს უახლოვესს მომავალში წარმოადგინოს პროექტი ფერ-შლების საზოგადო სწავლა-განათლების და სპეციალურ საექიმო ცოდნის ამაღლებისა.

✦ შინაგან საქმეთა სამინისტროს აზრით, ხმოსანი სულ მოკლე ვადითაც რომ ასრუ-ლებდეს საქალაქო ბანკის გამგეობის წე-ვრის მოვალეობას, ხმოსნად აღარ ითვლება; იგი უნდა საბჭოდან გამოსულად ჩაითვალოს.

✦ მიწად-მოქმედების სამინისტროს გან-ზრახვა აქვს დააწესოს მომავალ წლიდან სამეურნეო სასწავლებლების ინსპექცია. შემოღებულ იქმნება თანამდებობა საოლქო ინსპექტორებისა, რომელნიც იცხოვრებენ იმ რაიონების ან ოლქების შუა ადგილას, რომელთაც მათ მიანდობენ.

✦ პეტერბურგის „წერა-კითხვის გამავ-რცელებელი საზოგადოება“ შუამდგომლობს საერო განათლების სამინისტროს წინაშე, რათა ნებადართულ იქმნას სახალხო სამ-კითხველოებში და სკოლებში იმ წიგნების ხმარება, რომელნიც მოწონებულია რომე-ლიმე უწყების მიერ (აქამდე შეიძლებოდა მხოლოდ იმ წიგნების ხმარება, რომელნიც მოწონებულია საერო განათლების სამინი-სტროს უწყებისაგან). ამასთან ხსენებულმა საზოგადოებამ სთხოვა მიწად-მოქმედების მინისტრს, დაეხმაროს მას ამ საქმეში საე-რო განათლების მინისტრთან. მიწად-მოქმე-დების სამინისტრო თანაგრძნობით შეხვდა ამ თხოვნას და თავის მხრივ დანიშნა განსა-კუთრებული კომისია სტებუტის თავმჯდო-მარეობით იმ წიგნების სიის შედგენისა და გამოცემისათვის, რომელთაც ხსენებული სამინისტრო იცნობს სასარგებლოდ.

✦ ორშაბათს, 30 აპრილს, პოლიციის მე-7 ნაწილში დაღესტნის ქუჩაზე გამოურკვეველი მიზე-ზის გამო ცეცხლი გაუჩნდა ტფილისის მცხოვრების ანდრია სვიმონისძის როსეფოვის სახლს; მალე მიე-შველა ცეცხლის მქრობელი რაზმი და ცეცხლი ჩაა-ქრო. როსეფოვის სახლი დაზღვეული ყოფილა მოს-კოვის დამზღვევ საზოგადოებაში.

შეცდომის გასწორება. გუშინდელ №-ში შე-ცდომით გვქონდა დაბეჭდილი, რომ კიევის უნივერ-სიტეტის სტუდენტების სასარგებლოდ 14 მან. 50 კაპ. შემოვიდაო; უნდა იყოს—12 მან. და 50 კაპ.

ქალაქის საბჭო

30 **აპრილი**

ორშაბათს, **30** აპრილს, ქალაქის საბჭოს სხდომაზედ განსახილველად დანიშნული იყო სულ 16 საქმე, რომელთაგან საბჭომ 6 საქმის განხილვა მოასწრო. პირველად საბჭოს განსახილველად წარედგინა მოხსე-ნება სამხედრო საქმეთა საქალაქო საკრე-ბულოს წევრების ამორჩევის შესახებ, რა-დგანაც ახლანდელმა წევრებმა უარი განა-ცხადეს თანამდებობაზედ; არჩევანი გადაი-დო შემდეგის კრებისათვის. შემდეგ შეუდ-გნენ მორიგ საქმეების განხილვას. ქალაქის მოურავმა აუწყა საბჭოს, რომ უკვე თავის დროზედ აცნობა მან მთავრობის განკარ-გულება ქალაქის მმართველობის რევიზიის მოხდენის შესახებ; ეხლა-კი მივიღეთ ტფი-ლისის გუბერნატორის მოწერილობა კავ-კასიის მთავარ მართებლისაგან ქალაქის მაშინდელ გამგეობის სასამართლოს პასუ-ხის გებაში მიცემის შესახებაო. გამგეობის წევრი ხოსროევი კითხულობს გუბერნა-ტორის მოწერილობას, რომლითაც, რო-გორც უკვე დაწვრილებით გვქონდა აღნი-შნული ჩვენს გაზეთში, პასუხის გებაში იქმ-ნენ მიცემულნი ქალაქის მოურავი გ. გ. ევანგულოვი, სასჯელთა დებულების მე-411 და 417 მუხ ძალით; გამგეობის წევ-რი ხოსროევი მე-411 მუხ., გამგეობის წე-ვრად ნამყოფნი თავ. ა. მ. არღუთინ-სკი დოლგორუკოვი თანახმად მე-411, 417, 339, 341 და 404 მუხ., ა. ა. ივა-ნენკო მე-411 ,417 და 404 მუხ. და ხ. ა. ვერმიშევი მე-411 და 404 მუხ. ამასთა-ნავე მოწერილობით ხმ. თავ. ა. მ. არღუ-თინსკი-დოლგორუკოვი საქალაქო დებუ-ლების მე-59 მუხ. ძალით სრულიად ხმოს-ნობიდგან უნდა იქმნეს გამორიცხული. ხმოსნებმა მოითხოვეს წაეკითხათ სასჯელ-თა დებულების ყველა ზემოთ აღნიშნული მუხლები, რომლის შემდეგაც საბჭომ დაა-დგინა ყურადღებაში იქონიოს მოწერილობა გამგეობის სასამართლოს პასუხის გებაში მიცემის შესახებ.

ამის შემდეგ წაკითხულ იქმნა მეორე მოწერილობა გუბერნატორისა იმის შესა-ხებ, რომ ქალაქის დასაფასებელ ოქმებში სიყალბის ჩადენისა გამო პასუხის გებაში იქმნა მიცემული ქალაქის საბჭოს დამფასე-ბელ კომისიის წევრი ხმოსანი თავ. ნ. ზ. თუმანოვი სასჯელთა დებულების მე-362 მუხ. ძალით და ამიტომ გამოძიება უნდა იქმნეს ამ საქმის შესახებ დანიშნულიო. ეს წინადადებაც ყურადღებაში იქმნა საბჭოსა-გან მიღებული.

ხმ. ა. ს. ბაბოვი. ქალაქის გამგეობის სა-სამართლოს პასუხის გებაში მიცემის საქმე მეტად საყურადღებოდ უნდა მიაჩნდეს ქა-ლაქის თვით მმართველობას და ამიტომ, ჩემის აზრით, საჭიროა ამ საქმის სასამარ-თლოში განხილვის დროს მოწვეულ იქმნეს სტენოგრაფი პროცესის დაწვრილებით ჩა-წერისათვის.

მოურავი. მე დღეს მხოლოდ ვაცნობე გუბერნატორის მოწერილობა ქალაქის გა-მგეობის პასუხის გებაში მიცემის შესახებ, ხოლო ამ საქმის შესახებ თუ რაიმე გაქვთ სათქმელი განსაკუთრებული წერილობითი წინადადება შეგიძლიანთ შემოიტანოთ ქა-ლაქის გამგეობაში.

ხმ. ბაბოვი. არ შეიძლება საბჭომ დღეს განიხილოს ჩემი წინადადება?

მოურვი. არა, არ შეიძლება.

ხმ. ბაბოვი. მაშ შემოვიტან წერილობით განცხადებას.

შემდეგ საბჭომ განიხილა მოხსენება ნავ-თლუღში ქალაქის საკუთარ მიწის ესრედ წოდებულ „ნავთის ჰალის“ იჯარით გაცე-მის შესახებ და დაამტკიცა როგორც მოხ-სენება, აგრეთვე ამ ადგილის იჯარით გაცე-მის შესახებ შემუშავებული კონდიციის პროექტი.

მკითხველებმა უკვე იციან, რომ ამას წინედ მასწავლებელმა ქალმა მატილდა ფრანცმა სთხოვა ქალაქის გამგეობას მიე-ცათ მისთვის ალექსანდრეს ბაღის შუა ნა-წილში საიჯაროდ ადგილი იქ საყავე პავი-ლიონის გასამართავად, სადაც, სხვათა შო-რის, იქნება აგრეთვე სხვა სასმელებიც მა-გარ სასმელებს გარდა და აგრეთვე გამოწე-რილი ექმნება ჟურნალ გაზეთები მუშტარი ხალხისათვის. როგორც აღვნიშნეთ, ქალა-ქის საბჭოს დადგენილებისამებრ დანიშნულ საჯარო ვაჭრობით საიჯარო ადგილი დარ-ჩა ფრანცს წელიწადში 150 მან. ათის წლის ვადით. საბჭომ დაამტკიცა ამ საქმის შესახებ ქალაქის გამგეობის დადგენლება. ქალაქის ლომბარდის მოქმედების შესახებ სარევიზიო კომისიის მოხსენების დამტკი-ცების შემდეგ, საბჭო შეუდგა ძმათა არზუ-მანოვების განცხადების განხილვას იმის შე-სახებ, რომ ნება მიეცეთ მათ ციციშვილის კლდეზედ გააკეთონ ხალხის ასაყვან-ჩამო-საყვანი მაშინა. ეს საქმე ქალაქის გამგეო-ბას განუხილავს და შესაძლებლად უცვნია, რომ მარტო არზუმანოვებს მისცემოდათ ტფილისში უფლება ასეთი მაშინების გაკეთებისა. განსიკუთრებულ კომისიას ასე-თი მონოპოლიური უფლების არზუმანოვე-ბისათვის მიცემა შეუძლებლად უცვნია და თავის მხრივ ის აზრი გამოუთქვამს, რომ არზუმანოვებს მხოლოდ უმთავრესი—უფ-ლება მიეცეს მარტო ციციშვილის გო-რაზე მაშინის გამართვისა; ამასთანავე კომი-სიას საჭიროდ დაუნახავს საკონცესიო ვადა შემცირებულიყო. ამ საქმემ ხმოსანთა შო-რის კარგა ხნის კამათი გამოიწვია. ხმოსან-თა ერთი ნაწილი ეთანხმებოდა ქალაქის გამგეობის აზრს, ხოლო უმრავლესნი აცხა-დებდნენ, რომ საკითხი ნათლად არ არის

გამორკვეული და საჭიროდ სცნობდენ წარმოედგინოს საბჭოს გეგმა აღნიშვნით, თუ რომელს ადგილზე უნდა გაიმართოს მაშინა, აგრეთვე დაახლოვებით ხარჯი-აღრიცხვა, თუ რა დაჯდება მისი გაკეთება და სხვა. ამასთანავე მთელი ამ საქმის გარემოების შესახებ შედგენილ იქმნეს ვრცელი მოხსენება და დაურიგდეს ხმოსნებს განსახილველად. როცა ამ მხრით საკითხი გამოირკვა და ქალაქის მოურავს უნდოდა კენჭის ყრით გადაეწყვიტა, აღმოჩნდა, რომ ერთი ხმოსანთაგანი უკვე წასულიყო დარბაზიდან, რისგამოც ამ საქმის გადაწყვეტა გადაიდო საბჭოს შემდგ სხდომისათვის.

საღამოს დეპეშები

2 მაისი.

პეტერბურგი. 1 მაისს 5 წელიწადი შესრულდა მას აქეთ, რაც პეტერბურგის პოლიციის უფროსმა „პეტერბურგის პოლიციის უწყებების“ რედაქციასთან სატახტო ქალაქის კორესპონდენტების ბიურო დააარსა. ამ ბიუროს მიზანია—მიაწოდოს პეტერბურგის გაზეთებს მტკიცე და დაწვრილებითი ცნობები ყველაფრის შესახებ, რაც სატახტო ქალაქისა და საზოგადოების ცხოვრებას შეეხება. ხსენებულ დღეს ბიუროს სადგომში პარაკლისი გარდაიხადეს.

პიატიგორსკი. სამკურნალო სეზონი გაიხსნა; აკურთხეს შენობა, რომელშიაც აუზებია გამართული.

აბაცია. რუმინიის მეფე-დედოფალი ესტუმრნენ საბერძნეთის მეფეს კრეისერ „ფსარა“-ზე. მეფე-დედოფალი შუადღის წინ მივიდნენ და ნაშუადღევის 3 ნახევარ საათამდე დარჩნენ კრეისერზე. მათი უდიდებულესობანი მეტად გულწრფელად გამოემშვიდობნენ ერთმანეთს.

ვაშინგტონი. ბამბის ნათესობის მდგომარეობა დასავლეთ ოლქებში გვარიანია; აღმოსავლეთ ოლქებს მომეტებულ ნაწილად წვიმა უჭირთ ძრიელ. ახალი ნათესობა აპრილში ცუდად ამოვიდა, საზოგადოდ დასავლეთ და შუა ოლქებში ნათესობის მდგომარეობა არაა დასაკმაყოფილებელი; ორთავე კაროლინას ოლქებში ეს მდგომარეობა უკეთესია.

იოკაჰამა. იმპერატორმა შეიწყნარა ფინანსთა მინისტრის ვატინბეს თხოვნა სამსახურიდან გადადგომაზე. სამინისტროს პრეზიდენტის თანამდებობის აღმასრულებელი საიიუი დროებით ფინანსთა მინისტრად დაინიშნა.

აბაცია. კრეისერ „ფსარა“-ზე გამართული სადილის დროს მეფე გიორგიმ პირველი სადღეგრძელო ფრანგულ ენაზე წარმოსთქვა. მან დაახლოვებით შემდეგი სთქვა: „მე მეტის-მეტად ბედნიერად ვსთვლი ჩემ თავს იმის გამო, რომ შეძლება მომეცა საბერძნეთის ტერიტორიაზე მოვესალამო თქვენს უდიდებულესობათ. გამოვსთქვავ ამის გამო ჩემ დიდ სიხარულს, და რუმინიის მეფე-დედოფლის სადღეგრძელოსა ვსვამ“. მუსიკის ორკესტრმა ამ დროს რუმინიის საერო ჰიმნი შეასრულა. მეფე კაროლსმა ფრანგულადვე უპასუხა: „დიდ სიხარულსა ვგრძნობ იმის გამო, რომ ბერძენთა მეფის საზოგადოებაში ვიმყოფები და ვსვამ მეფე-დედოფლისა და საბერძნეთის წარმატების სადღეგრძელოს“. იმის შემდეგ, როცა მეფე-დედოფალი კრეისერ „ფსარა“-დან წავიდნენ, კრეისერზე მეფესთან სადარბაზოდ აბაციაში მყოფი უმაღლესი პირები მოვიდნენ. რუმინიის მეფე—დედოფლის როგორც მოსვლისა, ისე წავლის დროს სალმის ნიშნად, 21 ზარბაზანი დაცალეს.

კაზანი. უნივერსიტეტთან დაწესებულ სახემწიფო კომისია მსურველების გამოცდას შეუდგა. იურიდიულ განყოფილებაში—43 კაცი იჭერს ეგზამენს, მათემატიკის განყოფილებაში—6, საბუნებისმეტყველოში—14 და საისტორიო-საფილოლოგიო განყოფილებაში—7 კაცი.

კიევი. კიევის გენერალ-გუბერნატორი გენერალ-ადიუტანტი დრაგომიროვი პეტერბურგში წავიდა.

ტიანძინი. კონტრ-ადმირალი კუზმინი თავისი შტაბით რუსეთის კრეისერ „დიმიტრი დონსკოი“-ზე ტაკუში მივიდა.

კონსტანტინოპოლი. თუმცა რუსეთის და იტალიის ინტერესებს სრულებით არ შეეხება ოსმალეთის მთავრობის მიერ საფოსტო დაწესებულების წინააღმდეგ მიღებული ღონისძიებანი, რადგანაც რუსეთის ფოსტას სრულებით არ იღებენ ანატოლიის გზები(?!), ხოლო იტალიას აქ არა აქვს საფოსტო დაწესებულება, მაგრამ ორივე სახელმწიფომ მაინც უყურადღებოდ არ დასტოვეს ოსმალეთის მთავრობის მოქმედება და სხვა სახელმწიფოების ელჩებს მიემხრნენ. საფოსტო მიწერ-მოწერა ევროპასთან საგანგებო შიკრიკების საშუალებით სწარმოებს.

მადრიდი. დედოფალმა-რეგენტმა ხელი მოაწერა იმ ქაღალდს, რომლის ძალით თავადი პიო ელჩად დაინიშნა პეტერბურგში.

ლონდონი. დეპუტატთა პალატა. კრანბორნი იუწყება, რომ ინგლისის მთავრობამ პროტესტი გამოაცხადა იმის წინააღმდეგ, რომ ჩინეთში უცხოეთიდან შემოტანილ საქონელზე ბაჟი იმაზე მეტი იქმნეს დადებული, რამდენიც საჭიროა, რომ ეს ბაჟი საქონლის ფასის 5 პროც. უდრიდეს.

პარიზი. პალატა. სხდომა გაიხსნა. მშვიდობიანობა ჰსუფევს. დეპუტატები საკმაოდ ბლომად შეიკრიბნენ. გიისმა წარმოადგინა მოხსენება მუშათა პენსიის პროექტის შესახებ. კასტელენი ეკითხება მთავრობას გარეშე პოლიტიკის თაობაზე. დელკასე უპასუხებს: „მე ვითხოვე ლაპარაკის ნება, რათა მოკლე განმარტება მოვახსენო პალატას და იმედი მაქვს, რომ ამ განმარტებით პალატა დაკმაყოფილდება. კასტელენი გაკვირვებულია იმ გარემოებით, რომ რუსეთის ესკადრა ტულონიდან წავიდა იმ დღის წინად, როდესაც იქ უნდა მისულიყო იტალიის ესკადრა, და აგრეთვე იმ გარემოებით, რომ ეს ესკადრა შემდეგ ვილაფრანკაში გაჩნდა სწორედ იმ დროს, როცა რესპუბლიკის პრეზიდენტი მიდიოდა სენ-ლუიში, რომ იქიდან ტულონში წასულიყო. ჩვენს პატივცემულს ამხანაგს ეშინიან, რომ მთელი ჩვენი ქვეყანაც მასავით გაკვირვებული არ იყოს და გვთხოვს ბოლო მოვუღოთ ამ გაკვირვებას და ავხსნათ სასტიკი გამოცანა. მაგრამ რა საჭიროა ესახსნა, როდესაც ყოველივე ვილაფლანკაში და ტულონში მომხდარი ნათელია, როგორც მზე, რომელიც ანათებს საფრანგეთის ამ მადნიან მხარეს? ამიტომ მე ვარწმუნებ ყველა პარტიების დეპუტატებს, რომლებმაც მომმართეს გასულ თვეში ამ დღესასწაულების შესახებ, რომ ჩვენი ქვეყანა სრულის სიმშვიდით და გულწრფელის სიხარულით მიეგება იტალიის ესკადრის სტუმრობას. იმ სალამში, რომელიც გადასცა ესკადრის უფროსმა პრინცმა ჩვენის სახემწიფოს პრეზიდენს მეფე ვიქტორ-ემმანუილისაგანა, ჩვენმა ქვეყანამ დაინახა იმ გულწრფელ მეგობრულ განყოფილების აღიარება, რომელიც ამ უკანასკნელ წლებში ორი ერის შუა დამყარდა, ხოლო ეს ორი ერი თვით თავიანთ შთამამავლობით და ისტორიით უნდა მეგობრები იყვნენ; მათი კანონიერი მისწრაფებანი ერთმანეთს არ ეწინაალმდეგებიან; ესენი ერთნაირად დაინტერესებულნი ბრიან ურთ-ერთის კეთილდღეობით, რაც ორივეს კარგად აქვს შეგნებული. რაც შეეხება ზარბაზნების სროლას, რომლითაც რუსეთის ესკადრომ გაცილა ტულონში მიმავალი რესპუბლიკის პრეზიდენტი, ამაში ქვეყანამ დაინახა ახალი და ღირსშესანიშნავი ყურადღების გამოცხადებ იმპერატორის ნიკოლოოზის მხრივ, რომელიც კმაყოფილია საფრანგეთის გამარჯვებით და რომელმაც მოსძებნა მეტად ზრდილობიანი საშუალება თავის თანაგრძნობის გამოსაცხადებლად; ამით იმპერატორმა კვლავ დაამტკიცა კავშირის შეურყევლობა, რომლით უფრო და უფრო ძლიერდება თანხმობა ორივე სახემწიფოს შორის ყველა საქმეებში. ეს პოლიტიკა ყოველ პოლემიკაზე და შემთხვევით მოვლენაზე მაღლა სდგას და ყოველთვის შეურყეველი რჩება, ისევე, როგორც ის დიდი ეროვნული ინტერესები, რომელთა საუკეთესო დამცველია ეს კავშირი. ქვეყანა, რომელსაც იმედი აქვს თავისი ბუნებითი გრძნობისა, რომელიც ბედნიერ შემთხვევების დროს არ იტანჯება და, მოლიერის თქმისა არ იყოს, ჭკუის ძალის დატანებით სიამოვნებას არ იხშობს, ჰხარობს, როცა ჰხედავს, რომ მშვიდობიანად და თავისუფლად შეუძლიან ნაყოფიერად იშრომოს, რაც უფრო გაადიდებს მის ეროვნულ ძალას და მეტ ფასს დასდებს ყველას თვალში. ბატონებო! ქვეყანა მადლობას გეტყვით, თუ თქვენ ხელს შეუწყობთ მის გაძლიერებას კარგის კანონების გამოცემით, ისე როგორც მთავრობაა თქვენი მადლიერი მუდმივი და განათლებული დახმარებისათვის, რომელსაც თქვენ უწევთ დინჯადა და ღირსეულად, როგორც ეკადრება დიდებულს ერს გარეშე პოლიტიკაში; ხოლო ამ პოლიტიკის ჯეროვან შედეგებს, როგორც ვფიქრობ, ფრანგები არ დაიწუნებენ“. (ტაშის ცემა მთელს პალატაში). პალატა მორიგ საქმეების განხილვას შეუდგა.

პეტერბურგის ბირჟა 27 აპრილს.

ვექსელის კურსი 3 თვით:

ლონდონზე 10 გირვ. სტ.—ში	93,75	
ბერლინზე 100 მარკაში	45,92½	
პარიზზე 100 ფრანკში	37,35	
ლონდონზე ჩეკები	94,70	
ბერლინზე „	46,30	
პარიზზე „	37,62½	
ბირჟის დისკონტი	5½,—7%	
4% სახელმწიფო რენტა	96⅛	გაყიდ.
4½% შინაგანი სესხი 1893 წ.	100½	„
4% გირავნ. ფურც. სახელ. საადგ. მამ. ბანკისა	95	„
5% 1-ლ შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	360½	გაყიდ.
5% მეორე შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1866 წ.	289	მყიდვ.
5% გირავნ. მომგ. ფურც. სახელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა.	218½	გაყიდ.
3½% გირავ. ფურ. იმავე ბანკისა	89	„
5% ობლიგაციები ტფ. საკრედიტო საზოგ.	—	—
4½% ობლიგაც. იმავე საზოგადოებისა	85¾	გაყიდ.
ტფილ. საადგ.-მამ. ბანკის 5% გირავნ. ფურცლ	93	„
4½% გირავნობ. ფურც. იმავე ბანკისა	87½	„
ქუთ. საადგ.-მამ. ბანკის. 6% გირ. ფურცლ	—	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა.	—	—

რედაქტორი **ალ. ჭყონია.** გამომცემელი **ალ. ჯაბადარი.**

განცხადებანი

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ, 1899 წლის 28 იანვრის უმაღლესად დამტკიცებულის მინისტრთა კომიტეტის დადგენილების თანახმად, ტფილისის ქალაქის საბჭო გამოსცემს ქ. ტფილისის მესამე სესხის ობლიგაციებს 800,000 მანათისას; თითო ობლიგაცია ღირს 100 და 1000 მანათი და 5% სარგებელი მოაქვს, რომლიდანაც გამოკლებული იქნება მხოლოდ სახელმწიფო გარდასახადი. ობლიგა[illegible] უსახელოც იქნება (წარმომდგენ[illegible] და სახელ[illegible] [illegible] [illegible] ლიგაციების [illegible] წლის განმავლობაში, 1901 წლის აგვისტოდან დაწყებული, ყოვე[illegible] თვის შემდეგ, ხოლო გაბათილ[illegible] ობლიგაციის ღირებულობა პა[illegible] დაებრუნება გაბათილების მოხ[illegible] 3 თვის შემდეგ. ობლიგაციებში კუპონებში ფულის მიცემა მოხდება [illegible] ლმე გამგეობის სადგომში და აგ[illegible] იმ ადგილებში, რომელთაც გამგ[illegible] ცალკე განცხადებებში აღნიშნავს.

200 ათას მანეთის ღირებულ[illegible] ობლიგაციების განაღდება მო[illegible] საჯარო ვაჭრობით, რომელიც გ[illegible] რთება შემდეგ პირობებით: 1) ობ[illegible] გაციებზე ხელის მოწერა მი[illegible] ტფილისში: საქალაქო გამგეო[illegible] საკომერციო ბანკში და საურთი[illegible] ნდობის საზოგადოებაში ყოველ [illegible] კვირა-უქმების გარდა, 3 მაისიდა[illegible] მდე. 2) ყოველი ას-მანათიანი ობ[illegible] გაცია ეღირება 91 მან. 50 კ.; 3[illegible] ლის მოწერის დროს უნდა გადახ[illegible] იქმნას 10% იმდენ ობლიგაცი[illegible] ფასისა, რამდენიც მსურველს განუ[illegible] ხავს შეიძინოს. 4) თუ ხელის მ[illegible] რის დროს ვინმემ მოისურვა 200[illegible] მანეთზე მეტ ობლიგაციების შ[illegible] იმ შემთხვევაში მოხდება განაწილ[illegible] ისე, რომ 2000 მანეთის ობლიგაც[illegible] შემძენის მსურველნი სრულად იქნ[illegible] დაკმაყოფილებულნი და შემდეგ, [illegible] დარჩება, განაწილდება მეტ ობლ[illegible] ციებს შემძენის მსურველთა შორის[illegible] ობლიგაციის ღირებულობის და[illegible] ჩენი (60%) ფასი მეიდველმა [illegible] შეიტანოს ობლიგაციების განაწილ[illegible] შემდეგ, არა უგვიანეს ამა წლ[illegible] მაისისა და მათ მხოლოდ [illegible] მიეცემათ ობლიგაციები. 6) [illegible] დანიშნულ დროზე არ შეიტანს [illegible] ყიდ ობლიგაციების დანარჩენ [illegible] ის ჰკარგავს იმ 10%-საც, რომ[illegible] გადიხდის ხელის მოწერის დრო[illegible] 10%-ქალაქის სასარგებლოდ და[illegible] 7) პროცენტების ანგარიში [illegible] 1901 წლის 1-ლ მაისიდან.

(ნ. 3-[illegible]

ტფილისის ქალაქის გამგეო[illegible]

ამით აცხადებს, რომ ქ. ტფილის[illegible] ნახმად კავკასიის მთავარ მართებლ[illegible] დამტკიცებულ დებულობისა, ცხენ[illegible] რობის შესახებ ხუთ ამა მაისის[illegible] დგან გაიმართება **ცხენის ბაზრობა**[illegible] მელიც გაგრძელდება 19 მაისამდე. [illegible] შნულ ცხენის ბაზრობისათვის ა[illegible] დანიშნულია დიდუბეში კავკასიის [illegible] მოშენების წამქეზებელ საზოგადოებ[illegible] დანზედ.

(3—6-[illegible]